
Ciosny Folwark, st. 2, gm. Zgierz, woj. łódzkie, AZP 63-51

Informator Archeologiczny : badania 34, 133-134

2000

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

	<p>tymi realiami archeologicznymi (np. obecność na powierzchni ceramiki z okresu wpływów rzymskich, co nie potwierdziło się w wykopach).</p> <p>Badania nie będą kontynuowane. Mimo w sumie negatywnych rezultatów badań, wydaje się wskazane monitorowanie tego stanowiska w przyszłości w przypadku kolejnych inwestycji liniowych.</p>
Bocień , st. 5, gm. Chełmża, woj. kujawsko-pomorskie, AZP 35-45/168	patrz: neolit
Bokinka Królewska , st. 8, gm. Tuczna, woj. lubelskie, AZP 63-88/45	patrz wczesne średniowiecze
Bolechowice , st. 11, gm. Zabierzów, woj. małopolskie, AZP 101-55/21	patrz: neolit
Chrzastów Folwarczny , st. 1, gm. Rzęczew, woj. łódzkie	patrz środkowa, młodsza i późna epoka brązu
Cichmiana , st. 2, gm. Dąbie, woj. wielkopolskie	patrz: środkowa, młodsza i późna epoka brązu
Cichmiana , st. 8, gm. Dąbie, woj. wielkopolskie	patrz: środkowa, młodsza i późna epoka brązu
CIOSNY FOLWARK , st. 2, gm. Zgierz, woj. łódzkie, AZP 63-51	<ul style="list-style-type: none"> • ślady osadnictwa kultury pucharów lejkowatych • ślady osadnictwa kultury trzcinieckiej • ślady osadnictwa kultury łużyckiej (epoka brązu) • osada kultury przeworskiej (faza B2/C1 ?) • ślady osadnictwa z okresu wczesnego średniowiecza • ślady osadnictwa okresu nowożytnego (XIX/XX w.) <p>Wykopaliskowe badania prowadzone od 17 kwietnia do 16 maja przez mgr Beatę Jurkiewicz (Instytut Antropologii i Archeologii Wyższej Szkoły Humanistycznej im. A. Gieysztora). Finansowane przez Agencję Budowy i Eksploatacji Autostrad). Pierwszy sezon badań. Całkowita powierzchnia odsłonięta podczas badań wykopaliskowych wyniosła 59 arów.</p> <p>Stanowisko jest położone na glebie piaszczystej, nad niewielkim ciekim – Ciosenką, dopływem Dzierżązny, tworzącym w tym miejscu niewielkie rozlewisko. Znajduje się w pasie planowanej autostrady A2.</p> <p>Kultura pucharów lejkowatych. W materiale ceramicznym wyodrębniono zaledwie 2 fragmenty, które przypisano do pozostałości społeczności kultury pucharów lejkowatych. Są to drobne fragmenty brzuśca znalezione w stropie obiektu nr 31 (zinterpretowanego jako ognisko), z czego można wnioskować, że dostały się tam przypadkowo z warstwy, szczególnie że wypełnisko obiektu zawierało również ceramikę kultury przeworskiej.</p> <p>Kultura trzciniecka. Podczas badań wykopaliskowych pozyskano 150 fragmentów ceramiki kultury trzcinieckiej, co stanowi 11,67% całości zbioru ceramiki ze stanowiska.</p> <p>Analizowany materiał ceramiczny można zaliczyć do grupy lubieńskiej kultury trzcinieckiej na podstawie zachowanych charakterystycznych dla niej form naczyń.</p> <p>Ułamki naczyń kultury trzcinieckiej w zdecydowanej większości wystąpiły luzem w warstwie (81%) i tylko nieznaczna ich część w obiektach (19%). Cera-</p>

mika trzciniecka z obiektów występuje tam w większości jako domieszka do ceramiki kultury przeworskiej (obiekt nr 15, 16, 25, 30 – 32) lub w obiekcie z okresu nowożytnego (obiekt nr 24). Również znalezione na arze nr 22 odłupki łuszczniowy i fragment wióra należy wiązać z kulturą trzciniecką. Na stanowisku wystąpiły tylko 2 „czyste” obiekty trzcinieckie (obiekt nr 12 i nr 13) zinterpretowane jako jamy.

Fragmenty naczyń pozyskane z warstwy koncentrują się wyraźnie w południowo-zachodniej części stanowiska, gdzie wystąpiły również 2 wspomniane jamy. Brak ceramiki trzcinieckiej w obiektach niewielka w porównaniu z ceramiką przeworską ilość fragmentów sprawia, iż na badanym stanowisku zarejestrowano jedynie relikty krótkotrwałego epizodu osadniczego.

Kultura łużycka. W badanym zbiorze ceramiki wyróżniono 12 fragmentów, które zaklasyfikowano jako ułamki naczyń kultury łużyckiej. Są to fragmenty średniościenne, przeważnie o barwie brązowej lub ceglastej, fakturze gładkiej i domieszce średnioziarnistej. Większość materiału łużyckiego pochodząca z warstwy (ary nr 17, 22, 84) jest bardzo rozproszona i nie tworzy skupisk. Generalnie chronologię tych znalezisk można odnieść do epoki brązu.

Kultura przeworska. W czasie badań wykopaliskowych wydobyto 1024 (79,77% całości zbioru) fragmentów naczyń ceramicznych kultury przeworskiej, w tym 970 fragmentów naczyń lepionych ręcznie, 51 ułamków ceramiki wykonanej na kole i 3 fragmenty nieokreślone. Ze względu na znaczne rozdrobnienie materiału ustalenie typologii naczyń występujących na stanowisku jest niezwykle trudne i może być obarczone dużym błędem. Materiał uzyskany w trakcie badań nie ma też charakterystycznych form datujących, co wpływa na brak możliwości dokładnego wydatowania ceramiki w obrębie kultury przeworskiej. Jedyne zachowane w całości naczynie to płytka misa o zaokrąglonym dnie, wyraźnym załomie i wyodrębnionym wylewie. Tego rodzaju naczynia pojawiają się już w fazie B1, lecz opisana misa odpowiada typowi charakterystycznemu dopiero dla fazy B2.

Ceramika wykonana na kole, która wystąpiła na omawianym stanowisku, również nie daje możliwości dokładniejszej chronologicznej klasyfikacji materiału. Jedynym wyznacznikiem może być więc samo pojawienie się tego rodzaju ceramiki w Polsce Środkowej, co nastąpiło w fazie B2/C1. Ze względu na brak innych (poza ceramiką) zabytków datujących stanowisko Ciosny Folwark można wstępnie datować na fazę przejściową B2/C1, choć nie można wykluczyć szerszych ram chronologicznych dla tej osady.

Charakter i rozmieszczenie nieruchomych obiektów kulturowych, takich jak jamy i nietworzące układów doły posłupowe, oraz produkcyjnych (dwa paleniska i piec) może sugerować, iż mamy do czynienia z częścią peryferyjną osady, której zasadniczy obszar znajduje się prawdopodobnie na południe od linii planowanej autostrady.

Wczesne średniowiecze. Na stanowisku 72 wydzielono tylko 3 fragmenty ceramiki średniowiecznej, z czego 1 fragment pochodzi z obiektu nr 10 – jamy. W obiekcie tym nie występuje ceramika innych kultur. Ułamki średniowieczne są znacznie zniszczone, rozdrobnione i niecharakterystyczne.

Okres nowożytny. Materiały nowożytne stanowią 7,32% całości zbioru ceramiki na stanowisku i można datować je na XIX/XX w. Większość z nich pochodzi z nowożytnego obiektu (nr 24), w którym zachowały się też fragmenty nieokreślonej konstrukcji drewnianej.

Badania nie będą kontynuowane.

CIOSNY FOLWARK, st. 3,
gm. Zgierz, woj. łódzkie,
AZP 63-51

- ślady osadnictwa kultury trzcinieckiej
- ślady osadnictwa kultury łużyckiej (epoka brązu)
- osada kultury przeworskiej (późny okres wpływów rzymskich)
- ślady osadnictwa okresu nowożytnego (XIX/XX w.)